

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кафедра епізоотології, мікробіології і вірусології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету ветеринарної медицини

Микола ЦВІЛХОВСЬКИЙ

“ 24 ” 05 2022 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри епізоотології,
мікробіології і вірусології

Протокол №5 від «05» травня 2022 р.

Завідувач кафедри епізоотології,
мікробіології і вірусології

Володимир МЕЛЬНИК

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Ветеринарна медицина»

д.вет.н., завідувач кафедри терапії
і клінічної діагностики

Наталія ГРУШАНСЬКА

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “
ВЕТЕРИНАРНІ ПРЕВЕНТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАРАЗНИХ
ХВОРОБ СОБАК І КОТІВ”**

спеціальність 211 – «Ветеринарна медицина»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Ветеринарна медицина

Факультет (ННІ) Ветеринарної медицини

Розробники: кандидат ветеринарних наук доцент **СОРОКІНА Н.Г.**,
кандидат ветеринарних наук доцент **МАРТИНЮК О.Г.**

Київ – 2022 р.

1. Опис навчальної дисципліни

“Ветеринарні превентивні технології заразних хвороб собак і котів” для повного та скороченого терміну денної форми навчання

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	<u>21 – Ветеринарна медицина</u> (шифр і назва)	
Освітній ступінь	<u>Магістр</u> (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Спеціальність	<u>211 – «Ветеринарна медицина»</u> (шифр і назва)	
Освітня програма	<u>Ветеринарна медицина</u> (назва)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	60	
Кількість кредитів ECTS	2	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	—	
Форма контролю	<i>Екзамен, диференційований залік</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання повний термін	денна форма навчання скорочений термін
Рік підготовки (курс)	6	5
Семестр	12	10
Лекційні заняття	15 год.	15 год.
Практичні, семінарські заняття	год.	год.
Лабораторні заняття	15 год.	15 год.
Самостійна робота	30 год.	30 год.
Індивідуальні завдання	год.	год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	4 год.	4 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

“Ветеринарні превентивні технології заразних хвороб собак і котів” (далі – ВПТЗХСК) — це навчальна дисципліна, яка вивчає методи профілактики і заходи боротьби з інфекційними хворобами собак і котів на основі об'єктивних комплексних знань про закономірності епізоотичного процесу (виникнення, прояву, поширення і згасання епізоотій).

Знання, отримані при вивченні навчальної дисципліни ВПТЗХСК та інших навчальних дисциплін, застосовуються та перевіряються у періоди виробничої практики та написання магістерської роботи.

Мета навчальної дисципліни ВПТЗХСК полягає у поглибленні у магістранта теоретичних знань з діагностики, лікування та профілактики інфекційних хвороб собак і котів, набуття ним практичних навиків лабораторної діагностики та підготовці до самостійної наукової й практичної роботи.

Завдання навчальної дисципліни ВПТЗХСК:

- оволодіти сучасними методами діагностики, лікування та профілактики інфекційних хвороб собак і котів;
- навчитись проводити наукові експерименти, здійснювати їх статистичну та математичну обробку, формувати оцінку ризиків щодо захворювань;
- отримати навик та теоретичну підготовку із загальної епізоотології, навчитись аналізувати епізоотичну ситуацію на прикладі інфекційних хвороб собак і котів;

- опрацювати наукові та інформаційні джерела із сфери державних та міжнародних епізоотичних організацій (Міжнародне епізоотичне бюро, Продовольча та сільськогосподарська організація ООН, Всесвітній фонд дикої природи, Світова організація торгівлі тощо).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сучасні методи досліджень заразних хвороб собак і котів;
- чинні закони та інші нормативно-правові акти щодо безпеки та розповсюдження заразних хвороб собак і котів.

вміти:

- ставити діагноз на інфекційні та інвазійні хвороби собак і котів;
- проводити лабораторні дослідження інфекційно хворих собак і котів та об'єктів довкілля;
- розробляти і упроваджувати лікувально-профілактичні заходи при заразних хворобах собак і котів;
- володіти сучасними методами досліджень.

Набуття компетентностей:

- **загальні компетентності (ЗК):**
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- **фахові (спеціальні) компетентності (ФК):**
- ФК 7. Здатність організувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.
- ФК 8. Здатність планувати, організувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на інфекційні хвороби.
- ФК 12. Здатність розробляти та реалізовувати заходи, спрямовані на захист населення від хвороб, спільних для тварин і людей.
- ФК 13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.
- ФК 19. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.
- ФК 20. Здатність організувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни для повного та скороченого терміну денної форми навчання з дисципліни «Ветеринарні превентивні технології заразних хвороб собак і котів»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с. р.	
1	2	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Інфекційні хвороби собак						
Тема 1.	8	2	-	2	-	4
Тема 2.	8	2	-	2	-	4
Тема 3.	8	2	-	2	-	4
Тема 4.	8	2	-	2	-	4
Разом за змістовим модулем 1	32	8	-	8	-	16
Змістовий модуль 2. Інфекційні хвороби котів						

Тема 1	8	2	-	2	-	4
Тема 2	8	2	-	2	-	4
Тема 3	8	2	-	2	-	4
Модуль 2	1	-	-	2	-	2
Разом за змістовим модулем 2	28	6	-	8	-	14
Усього годин	60	15		15		30

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		

6. Теми лабораторних занять для *повного* та *скороченого* терміну денної форми навчання з дисципліни «Ветеринарні превентивні технології заразних хвороб собак і котів»

№	Назва теми	кількість годин
1.	Сказ. Лептоспіроз собак. Заходи боротьби, лікування і профілактика.	2
2.	Діагностика, лікування і профілактика чуми м'ясоїдних та інфекційного ларинготрахеїту собак	2
3.	Дерматофітози собак і котів	2
4.	Діагностика, лікування і профілактика вірусних ентеритів собак.	2
5.	Перебіг, лікування і профілактика панлейкопенії та коронавірусні інфекції котів	2
6.	Лікування і профілактика калцивірозу та ринотрахеїту у котів.	2
7.	Вірусний імунодефіцит, лейкоз котів	2
8.	Підведення підсумків, Модуль 2	1
ВСЬОГО		15

9. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

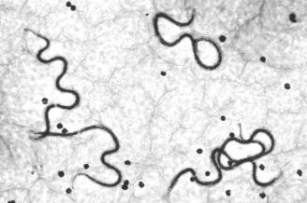
КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

1. Скласти схему та описати сучасні методи діагностичних досліджень до кожного захворювання.

2. Описати правила відбору патологічного матеріалу при кожному захворюванні.
3. Знайти в Інтернеті зображення клінічних та патологоанатомічних і гістологічних змін до кожного захворювання.
4. Розробити схему лікування та заходи боротьби до кожного захворювання.
 1. Анемія кішок.
 2. Бореліоз собак.
 3. Вірусні ентерити м'ясоїдних.
 4. Імунодефіцит котів.
 5. Інфекційний гепатит м'ясоїдних.
 6. Інфекційний ларенготрахеїт собак
 7. Інфекційний перитоніт котів.
 8. Каліщівіроз.
 9. Коронавірус собак.
 10. Лейкоз кішок.
 11. Панлейкопенія котів.
 12. Парагрип собак.
 13. Парвовіроз собак.
 14. Чума м'ясоїдних.

ЗРАЗОК БІЛЕТУ ДЛЯ ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «ВЕТЕРИНАРНІ ПРЕВЕНТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАРАЗНИХ ХВОРОБ ЕКЗОТИЧНИХ І ХУТРОВИХ ЗВІРІВ»

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ																									
ОС «Магістр» Спеціальність Ветеринарна медицина	КАФЕДРА ЕПІЗООТОЛОГІЇ, МІКРОБІОЛОГІЇ І ВІРУСОЛОГІЇ	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № _1_ з дисципліни «ВЕТЕРИНАРНІ ПРЕВЕНТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАРАЗНИХ ХВОРОБ СОБАК І КОТІВ»	«Затверджую» Завідувач кафедри _____ Мельник В.В. 5 травня 2022 р.																						
Екзаменаційні запитання																									
1. Цикл розвитку збудників опісторхозу м'ясоїдних тварин																									
2. Сечокам'яна хвороба (етіологія, діагностика та лікування)																									
Тестові завдання різних типів																									
1. Назвіть препарати показані за епілепсії <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td>фенобарбітал</td></tr> <tr><td>2</td><td>сибазон</td></tr> <tr><td>3</td><td>гентаміцин</td></tr> <tr><td>4</td><td>натрію хлорид</td></tr> <tr><td>5</td><td>коразол</td></tr> </table>		1	фенобарбітал	2	сибазон	3	гентаміцин	4	натрію хлорид	5	коразол	6. Вкажіть які з перерахованих препаратів використовують для етіотропного лікування собак, хворих на бабезіоз <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td>Азидин</td></tr> <tr><td>2</td><td>Дектомакс</td></tr> <tr><td>3</td><td>Фармкоксид</td></tr> <tr><td>4</td><td>Діамідин</td></tr> <tr><td>5</td><td>Тетрациклін</td></tr> </table>		1	Азидин	2	Дектомакс	3	Фармкоксид	4	Діамідин	5	Тетрациклін		
1	фенобарбітал																								
2	сибазон																								
3	гентаміцин																								
4	натрію хлорид																								
5	коразол																								
1	Азидин																								
2	Дектомакс																								
3	Фармкоксид																								
4	Діамідин																								
5	Тетрациклін																								
2. Назвіть основний синдром, який виникає при тяжкому перебігу хвороб нирок і сечових шляхів: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1.</td><td>Сечовий</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Набряковий</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Серцево-судинний</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Больовий</td></tr> <tr><td>5.</td><td>Уремічний</td></tr> </table>		1.	Сечовий	2.	Набряковий	3.	Серцево-судинний	4.	Больовий	5.	Уремічний	7. Перерахуйте особливості пеніса у котів: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr><td style="width: 5%;">1</td><td>Спрямований каудально</td></tr> <tr><td>2</td><td>Спрямований краніально</td></tr> <tr><td>3</td><td>Містить os penis</td></tr> <tr><td>4</td><td>На поверхні має маленькі шипики</td></tr> <tr><td>5</td><td>Поверхня пеніса гладка</td></tr> <tr><td>6</td><td>Каудальна частина пеніса містить цибулини bulbus glandis</td></tr> </table>		1	Спрямований каудально	2	Спрямований краніально	3	Містить os penis	4	На поверхні має маленькі шипики	5	Поверхня пеніса гладка	6	Каудальна частина пеніса містить цибулини bulbus glandis
1.	Сечовий																								
2.	Набряковий																								
3.	Серцево-судинний																								
4.	Больовий																								
5.	Уремічний																								
1	Спрямований каудально																								
2	Спрямований краніально																								
3	Містить os penis																								
4	На поверхні має маленькі шипики																								
5	Поверхня пеніса гладка																								
6	Каудальна частина пеніса містить цибулини bulbus glandis																								
3. Охарактеризуйте збудника парвовірусної інфекції собак:																									

1	ДНК-вмісний вірус		
2	РНК-вмісний вірус	8. Овуляція у сук та кішок відбувається під впливом гормону:	
3	збудник належить до родини Picornaviridae	1	Інгібіну.
4	збудник належить до родини Parvoviridae	2	ФСГ.
5	на збудника не діє хлороформ і ефір	3	ЛТГ.
6	хлороформ і ефір інактивують збудника	4	Окситоцину.
		5	ЛГ
4. Збудник каліцивірусної інфекції котів у навколишнє середовище виділяється із:		9. Оберіть 3 найбільш ефективних методи контролю оптимального часу осіменіння сук	
1	Фекаліями	1	Біохімічні дослідження крові.
2	Виділеннями з носа, очей, та гнійних ран	2	Біохімічні дослідження виділень.
3	Сечею	3	Клініко-візуальний.
4	Немає правильної відповіді	4	Цитологічне дослідження мазку із слизової оболонки піхви.
5. Як називається хвороба м'ясоїдних, що викликається даною комахою?		5	Гормональні дослідження крові.
(у бланку відповідей впишіть назву українською мовою)		10. На рисунку представлені личинки, яких виявили при мікроскопічному дослідженні крові собаки (у бланку відповідей впишіть назву хвороби, яку вони викликають)	

8. Методи навчання

- Словесні (лекційний, пояснення, дискусія, інструктаж, бесіда);
- Наочні (демонстрація презентацій, фото відео);
- Практичні (лабораторна робота, практична робота, статистична обробка)

9. Форми контролю

- Поточний (опитування, тестування);
- Рубіжний (контрольна робота, реферат, модулі);
- Підсумковий (тестування, залік, іспит).

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{дис}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{НР}$ (до 70 балів): $R_{дис} = R_{НР} + R_{ат}$.

11. Методичне забезпечення

1. Недосеков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісера Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с.

12. Рекомендована література

– основна;

1. Недосеков В.В., Гонтарь А.М., Сорокіна Н.Г., Кісера Я.В., Інфекційні хвороби собак і котів. Агроосвіта. 2016. - 234 с. (http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm).
2. Каришева А.Ф. Спеціальна епізоотологія. – Київ : Вища освіта, 2002. – 703 с.
3. Ярчук Б.М., Вербицький П.І., Литвин В.П. та ін. Загальна епізоотологія. - Біла Церква, 2002,- 656 с.
4. Чандлер Е., Гаскелл К., Гаскелл Р. Болезни кошек (Feline Medicine and Therapeutics)/ Пер. с англ., - М.: Аквариум Принт, 2011. -688с.: ил.+24 стр. цв. вкл.
5. Недосеков В.В., Макаров В.В. Міжнародна класифікація хвороб і особливо небезпечні інфекції тварин/ Навчальний посібник. - Київ. – 2010. 120 с.
6. Практикум з ветеринарної вірусології / В.Г. Скибіцький, І.І. Панікар, О.А. Ткаченко та ін. – К.: Вища освіта, 2008. – 208 с.
7. Сюрин В.Н., Белоусова Р.В., Фомина Н.В. Диагностика вирусных болезней животных. Справочник. -М.: Колос, 1991.
8. Сюрин В.Н., Самуйленко А.Я., Соловьев Б.В., Фомина Н.В. Вирусные болезни животных. – Москва, ВНИТИБП, 928 с.
9. Борисевич В.Б., Борисевич Б.В. Болезни собак. -К., 1996.-364 с.
10. Шевченко Т.П., Будзанівська І.Г., Поліщук В.П. Віруси мікроорганізмів. Курс лекцій: Навчальний посібник. -К.: Глобус, 2013. -150 с.
11. М. Дей, М. Хорзінек, Р. Шульц та Р. Сквайрс Керівництво з вакцинації собак та котів, розроблене Групою з формування керівництва з вакцинації (VGG) Міжнародної ветеринарної асоціації дрібних тварин (WSAVA), 2015, <https://wsava.org/wp-content/uploads/2020/01/WSAVA-Vaccination-Guidelines-2015.pdf>
12. Ілюстраційні матеріали для лекційного курсу з дисципліни «Ветеринарна вірусологія» для студентів ОКР «Магістр», «Бакалавр»/ Методична розробка, Солодка Л.О., Житомир, 2011, 70 с.
13. Стегній Б.Т., Герілович А.П., Лиманська А.Ю., Болотін В.І., Скрипник А.В., Сапко С.А., Анічин А.Ю. Полімеразна ланцюгова реакція у практиці ветеринарної медицини, Науково-методичний посібник, Харків, 2006, 108 с.
14. Правила відбору зразків патологічного матеріалу, крові, кормів, води та пересилання їх для лабораторного дослідження/ Інструкція. - К., 1997.
15. Бейлін Н. Математика в биологии и медицине, М., Мир, 1970.
16. Таршис М.Г., Константинов В.М. Математические методы в эпизоотологии, М. Колос, 1975, 176 с.
17. Таршис М.Г., Черкасский Б.Л. Болезни животных, опасные для человека. - М.: Колос, 1997.
18. Vynnycky Emilia, White Richard G. An Introduction to Infectious Disease Modelling. 2016, //anintroductiontoinfectiousdiseasemodelling.com.
19. Руководство по поведенческой медицине собак и кошек, Пер. с англ./под ред. Д. Хорвитц, Д. Миллса, С. Хит - М.: Софион. 2005, -368 с.
20. Словник-довідник з вірусології / Укладачі:С.Ю. Шевчук, Р.К. Романюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2020. – 36 с.

13. Інформаційні ресурси

1. http://192.162.132.48:5000/MyWeb/manual/vetmed/Infekciuni_xvorobu_sobak_i_kotiv/Golovna/Golovna.htm
2. <http://www.oie.int/>
3. <https://www.oie.int/index.php?id=169&L=0&htmfile=glossaire.htm>
4. <https://www.oie.int/index.php?id=171&L=0&htmfile=glossaire.htm>
5. <https://www.oie.int/en/standard-setting/terrestrial-manual/access-online/>
6. <https://www.oie.int/en/standard-setting/aquatic-manual/>
7. <http://www.fao.org/>
8. <https://www.nih.gov>
9. <http://wwf.org/>
10. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/genome/viruses/>
11. <https://uk.wikipedia.org/>
12. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>
13. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2498-12>
14. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/4004-12>
15. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2894-14>
16. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/3447-15>
17. <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/5293-17>
18. <http://consumer.gov.ua/>